

חלוקת רכוש משותף בעת גירושין - כיצד מתבצעת וממה להיזהר?

לרוב, גירושין הינו תהליך ארוך ומכאיב, הטומן בחובו קונפליקטים רבים בין בני הזוג. אחד מסלעי המחלוקת הקשים ביותר בעת גירושין הינו אופן חלוקת הרכוש המשותף. זהו נושא מורכב, כאוב, ובעל השלכות כבדות על המשך חייהם של בני הזוג. בנושא זה כמעט תמיד צד אחד ינסה "לגבור" על האחר, ולזכות בנתח גדול ככל האפשר, מהרכוש המשותף. עו"ד אסף דוק מסביר כיצד מתייחסים בתי המשפט ובתי הדין הרבניים לאופן חלוקת הרכוש לאחר הגירושין וכיצד ראוי להתנהל בסוגיה זו.

בסוגית חלוקת הרכוש בעת גירושין, עוסקים שני בתי דין: בית המשפט לענייני משפחה, ובית הדין הרבני. העיקרון המנחה שנקבע בידי בית המשפט העליון, הוא שכל סוג של רכוש משותף שנצבר בעת החיים המשותפים בין בני הזוג, יחולק ביניהם בעת הגירושין באופן שיהיה שווה, ללא קשר על שם מי הרכוש רשום. זאת, כל עוד לא נחתם בין בני הזוג הסכם ממון שהסדיר בצורה אחרת את חלוקת הרכוש במידה ויתקיימו גירושין.

מהו הסכם ממון וכיצד ניתן להסדיר באמצעותו את חלוקת הרכוש המשותף?

אחת הדרכים הנפוצות והמומלצות למנוע את הקשיים שעלולים להיגרם עקב מחלוקת סביב חלוקת הרכוש המשותף במקרה של גירושין, הינה עריכת הסכם ממון מבעוד מועד. הסכם ממון - אשר נחתם על ידי שני בני הזוג, יכול להיערך לפני או במהלך הנישואין, והוא מגדיר בצורה מפורטת ומותאמת לרצון בני הזוג, את האופן שבו יחולק הרכוש במקרה של גירושין. את ההסכם מומלץ לערוך באמצעות עורך דין, ויש להביא אותו לאישור בפני בית הדין הרבני או בפני בית המשפט לענייני משפחה. לאחר קבלת האישור, המסמך מקבל תוקף משפטי מלא, כאשר במידה ויתקיים הליך גירושין - הרכוש המשותף יחולק על פי מה שכתוב בהסכם הממון.

כיצד מתבצעת חלוקת הרכוש בהיעדר הסכם ממון?

במצב שכזה, בית המשפט יבחן כל זכות כלכלית שנצברה בידי בני הזוג במהלך הנישואין, ויבצע חלוקה שלה, לפי סוגים:

א. כיצד יחולקו הנכסים בין בני הזוג?

את הנכסים שאותם יש לבני הזוג, נוהג בית המשפט נוהג לחלק באופן שווה. כך, כל זכות שנצברה במהלך חיי הנישואין והיא בעלת ערך כלכלי, תחולק בין הזוג בצורה שוויונית.

ב. כיצד תחולק דירת המגורים המשותפת?

נושא הדירה שבבעלות בני הזוג, הינו בדרך כלל נושא רגיש במיוחד, שכן לצד ההרגל של כל אחד מבני הזוג לגור באותה הדירה, קיים גם עניין הערך הכספי הרב, כאשר לא אחת - דירת המגורים היא הנכס היקר ביותר שבבעלות בני הזוג. בעניין זה, קיימות מספר אפשרויות: אחד מבני הזוג יכול לרכוש את חלקו במשכנתא של בן הזוג השני. כמו כן, ניתן למכור את הדירה ולחלק את הסכום בין שני בני הזוג.

ג. כיצד ישותפו זכויות סוציאליות מטעם העבודה?

ככל שהנישואין היו ארוכים יותר, כך סביר יותר שאחד מבני הזוג או שניהם, צברו שלל זכויות סוציאליות ממקום העבודה, כגון קרנות

פנסיה, גמל וביטוחי מנהלים. בית המשפט רואה בזכויות אלו כרכוש משותף לכל דבר ולעניין, ולכן הן יחולקו בין שני בני הזוג באופן שווה. אמנם, מדובר רק על זכויות שנצברו במהלך חייהם המשותפים של בני הזוג.

ד. האם וכיצד ישותפו החובות של בני הזוג, לאחר הגירושין?

לצד ההכרה של בית המשפט בצורך לחלק ולשתף זכויות ונכסים שונים, הוא מכיר בכך שגם חובות שנצברו במהלך חיי החיים המשותפים הם ברי חלוקה. כך, חוב אשר נובע ממהלך החיים המשותפים, כגון חוב שנוצר כתוצאה מרכישת דירה או כל נכס אחר שיועד לשימוש בני הזוג, יחולק לאחר הגירושין. אמנם, קיים סייג לכלל זה: במידה ואחד מבני הזוג יוכל להוכיח שהחוב שהצטבר אינו קשור לחיים המשותפים, חוב זה לא יוכר כחוב ששני בני צריכים לשאת בנטל שלו, אלא רק בן הזוג שהיה אחראי עליו. בין החובות שלא יחולקו, ניתן למנות: חובות שהצטברו כתוצאה מפעילות בלתי חוקית, חובות הימורים, חובות שנוצרו עקב הצורך לממן בגידות, ועוד. כך, חוב שרק אחד מבני הזוג יצר, ולא נועד כדי לשרת את החיים המשותפים, יישאר בחובת בן הזוג שהיה אחראי עליו.

ה. כיצד יחולקו נכסי המוניטין שצבר אחד מבני הזוג?

בזמן האחרון, מתחדדת בבית המשפט ההכרה בהקרבה שבן זוג אחד עושה לטובת האחר כאשר הוא נשאר בבית לשמור על הילדים, בעת שכן זוג יוצא לעבודה, לפתח קריירה, ולצבור מוניטין. בית המשפט מבין שלשמור על הילדים ולנהל את משק הבית הינה עבודה לכל דבר ועניין, אשר אינה נופלת בערכה מכל קריירה - זוהרת ככל שתהיה - של בן הזוג הקרייריסט. לכן, בעת גירושין, בית המשפט יבצע חלוקה של נכסי המוניטין שנצברו (על ידי תרגומם לערך כספי), תוך התחשבות במשך תקופת הנישואין, ההקרבה שביצע בן זוג אחד עבור פיתוח הקריירה של בן הזוג, גילם של בני הזוג, ועוד.

חשיבותו של הייצוג המשפטי בעת חלוקת רכוש בגירושין

לסיכום, בעת גירושין מתבצעת חלוקה לא פשוטה של כל דבר בעל ערך שנצבר במהלך החיים המשותפים. התהליך הוא קשה ובעל השפעה משמעותית על המשך דרכיהם הנפרדות של בני הזוג. לכן, במידה והנך עומד/ת בפני גירושין, עליך להתייעץ עם עורך דין לענייני משפחה באופן מיידי, אשר ידע לייעץ לך כיצד להתנהל לאורך הליך זה, ואשר ייצג את האינטרסים שלך בצורה המיטבית, בכדי שתוכל/י לזכות בחלק המגיע לך במסגרת הליך הגירושין. לדבר יש משקל מכריע, שכן לחלוקת הרכוש בעת הגירושין השפעה מהותית על המשך חייך ורווחתך הכלכלית.

משרדנו מעניק למטופליו מענה משפטי מקצועי, יסודי ויצירתי במגוון נושאים בתחום דיני המשפחה, תוך ניתוח המצב קדימה ובהינתן דרכי הפעולה המיטביות לניהול הסיכונים הכרוכים בעניינם. העקרונות המנחים את אופן הטיפול בכל אחד מתיקי המשרד הינו לחימה עיקשת לשמירה והגנה על הזכויות והאינטרסים של המטופל, חשיבה פורצת דרך, ומאמץ מתמיד לספק את צרכיו המיוחדים של כל מטופל. במידה והנך זקוק/ה לייעוץ וייצוג משפטי בנושא זה - פנה/י ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר/י פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.